

2. SOCIÁLNÍ VÝVOJ

Trh práce

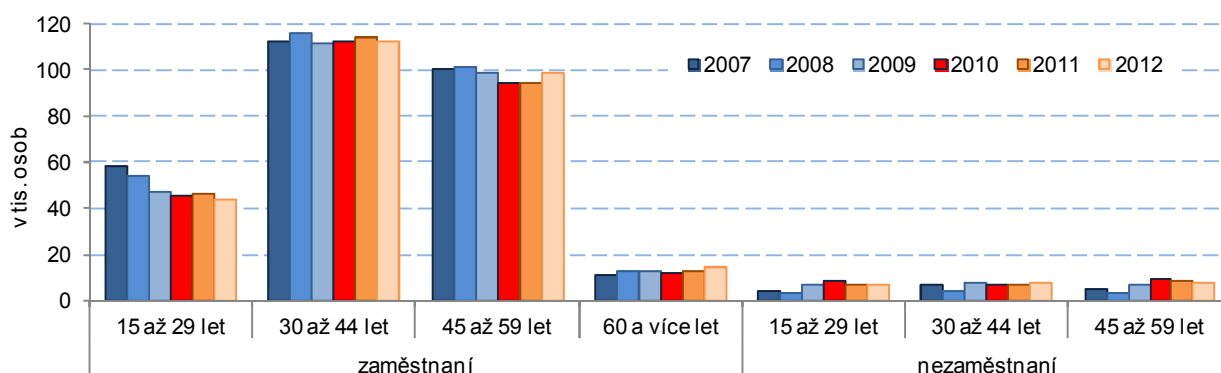
Mírný meziroční pokles pracovní síly

Pokles pracovní síly a nárůst počtu ekonomicky neaktivních obyvatel, který se projevoval v kraji od roku 2007, skončil v roce 2010. Počet ekonomicky neaktivních obyvatel po tomto roce klesal, pracovní síla po mírném nárůstu v následujícím roce opět klesla.

Pracovní síla stárne

Podle výsledků Výběrového šetření pracovních sil¹ představovala pracovní síla v roce 2012 v kraji 290,1 tis. osob, tedy o 8,9 tis. osob méně než před pěti lety. Stárnutí obyvatel kraje se projevilo i v pracovní síle. Snížilo se zastoupení osob ve věku 15 až 29 let při současném nárůstu počtu osob ve věku 60 a více let. Ve srovnání s rokem 2007 se ve struktuře pracovní síly snížilo zastoupení nejmladší generace, tedy ve věku 15 až 29 let, z 20,9 % na 17,3 %.

Graf 2.1 Pracovní síla podle věku ve Zlínském kraji v letech 2007 až 2012

Počet zaměstnaných v NH zůstal na úrovni předchozího roku

Rozhodující složku pracovní síly představují osoby zaměstnané v národním hospodářství, menší část tvoří nezaměstnaní, jejichž podíl se zvýšil z 5,5 % v roce 2007 na 7,4 % v roce 2012. Nejpříznivější struktura pracovní síly byla v roce 2008, kdy na nezaměstnané připadlo 3,8 %. V roce 2012 počet zaměstnaných v národním hospodářství 268,8 tis. odpovídá úrovni předchozího roku, proti roku 2007 klesl o 13,7 tis. osob.

Nejvíce osob je zaměstnáno ve zpracovatelském průmyslu

Struktura zaměstnaných podle sektorů zůstala během sledovaného období bez výrazných změn. V primárním sektoru bylo zaměstnáno téměř 3 %, v sekundárním 46 % a v terciárním 51 % z celkového počtu zaměstnaných v NH. Nejvíce osob pracuje ve zpracovatelském průmyslu, a to 36 %. Následuje velkoobchod a maloobchod s podílem 12 % a stavebnictví s 9 %.

Míra zaměstnanosti je dlouhodobě podprůměrná

Míra zaměstnanosti v kraji v roce 2012 činila 53,3 % a byla 1,2 procentního bodu pod republikovou úrovní. Meziročně vzrostla o 0,3 procentní body. U mužů byl nárůst rychlejší, představoval 0,5 proc. bodu a hodnota ukazatele v roce 2012 činila 62,9 %, zatímco u žen to bylo 44,3 %.

...stejně jako míra ekonomické aktivity

Také míra ekonomické aktivity³ je s výjimkou roku 2007 pod republikovým průměrem. V roce 2012 činila 57,5 %, tedy 1,1 p. b. pod republikovou úrovní. U mužů byla hodnota ekonomické aktivity 66,9 %, u žen 48,8 % a u obou pohlaví byl zaznamenán mírný meziroční nárůst. Zatímco u mužů je nejvyšší míra ekonomické aktivity u osob ve věku 45 až 49 let (97,3 %), u žen je to ve věku 40 až 44 let (96,1 %).

Druhé zaměstnání měli častěji muži

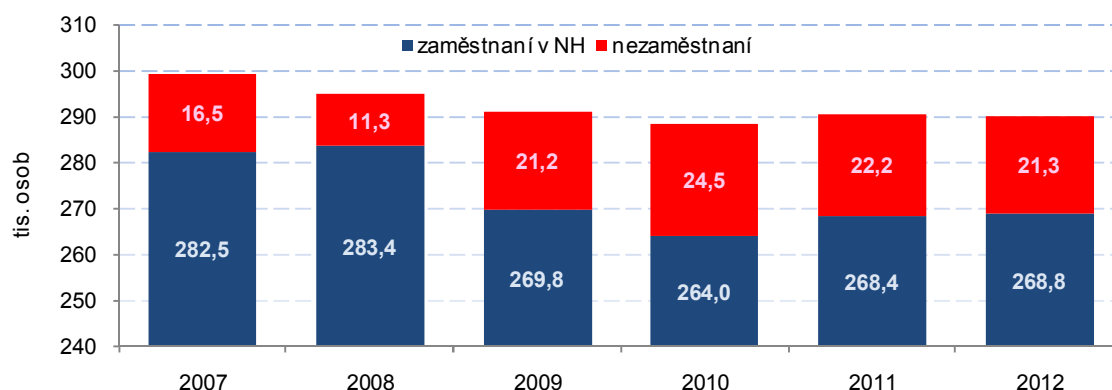
Počet osob s druhým zaměstnáním v období 2009 až 2011 klesal, v následujícím roce došlo k mírnému nárůstu. V roce 2012 mělo druhé zaměstnání v průměru 5,5 tis. osob, z toho 70 % představovali muži.

¹ Výběrové šetření pracovních sil (VŠPS) poskytuje údaje ve čtvrtletní periodicitě, v textu však uvádíme především roční průměry. VŠPS je organizováno od roku 1993, řídí se definicemi a doporučeními Mezinárodní organizace práce (ILO), respektuje definice a obsahovou náplň celoevropského šetření Labour Force Survey a jeho data jsou mezinárodně srovnatelná.

² Míra zaměstnanosti je podíl zaměstnaných na populaci ve věku 15 let a více

³ Míra ekonomické aktivity vyjadřuje podíl osob zaměstnaných a takových nezaměstnaných, kteří aktivně hledají práci a jsou schopni k nástupu do práce okamžitě nebo nejpozději do 14 dnů, na celkovém počtu obyvatel. Tento ukazatel se počítá pouze za osoby patnáctileté a starší.

Graf 2.2 Struktura pracovní síly ve Zlínském kraji v letech 2007 až 2012

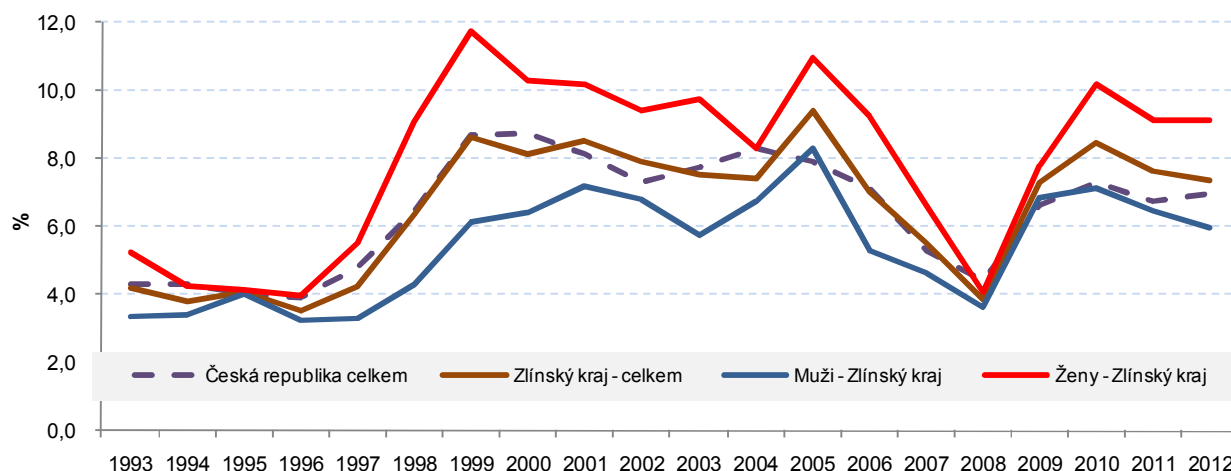
Růst počtu nezaměstnaných se zastavil v roce 2011

Během posledních pěti let byl podle výsledků VŠPS počet nezaměstnaných nejnižší v roce 2008, kdy představoval 11,3 tis. osob. Během dvou následujících let se více než zdvojnásobil, od roku 2011 opět klesal až na 21,3 tis. osob. Ve srovnání s rokem 2008 nejrychleji rostl počet nezaměstnaných ve věku 45 až 59 let.

Obecná míra nezaměstnanosti v kraji meziročně mírně klesla

Obecná míra nezaměstnanosti v kraji byla v roce 2008 pod republikovou úrovní, v následujících letech ji převyšovala. Nejvyšší byla v roce 2010, kdy činila 7,2 %, během následujících let klesla na 6,0 % v roce 2012. U mužů je obecná míra nezaměstnanosti dlouhodobě nižší než u žen. Nejvíce se k sobě blížily obě hodnoty v roce 2008, kdy rozdíl představoval 0,4 procentního bodu, v roce 2012 už to bylo 3,1 proc. bodu.

Graf 2.3 Obecná míra nezaměstnanosti ve Zlínském kraji a ČR v letech 1993 až 2012

Meziroční pokles ekonomicky neaktivních osob

Počet ekonomicky neaktivního obyvatelstva se v posledních pěti letech vyvíjel nerovnoměrně. Nárůst v letech 2007 až 2010 byl ovlivněn především zvýšením počtu studujících na VŠ, neaktivních ze zdravotních důvodů a nárůstem počtu invalidních a starobních důchodců. Z maxima v roce 2010 (219,3 tis. osob) klesl během dvou následujících let na 214,0 tis. osob. Pokles byl ovlivněn především snížením počtu osob připravujících se v učilištích, osob ekonomicky neaktivních ze zdravotních důvodů a osob v domácnosti. Naproti tomu vzrostl počet starobních a invalidních důchodců.

Nízký podíl cizinců na pracovní síle

Uplatnění cizinců na trhu práce v kraji je nízké, zastoupení v pracovní síle je dlouhodobě podprůměrné. Počet cizinců s platným živnostenským oprávněním rostl až do roku 2011, v roce 2012 došlo k poklesu o téměř 90 osob. Podíl žen se pohyboval mezi 18,9 % v roce 2007 po 21,4 % v roce 2012.

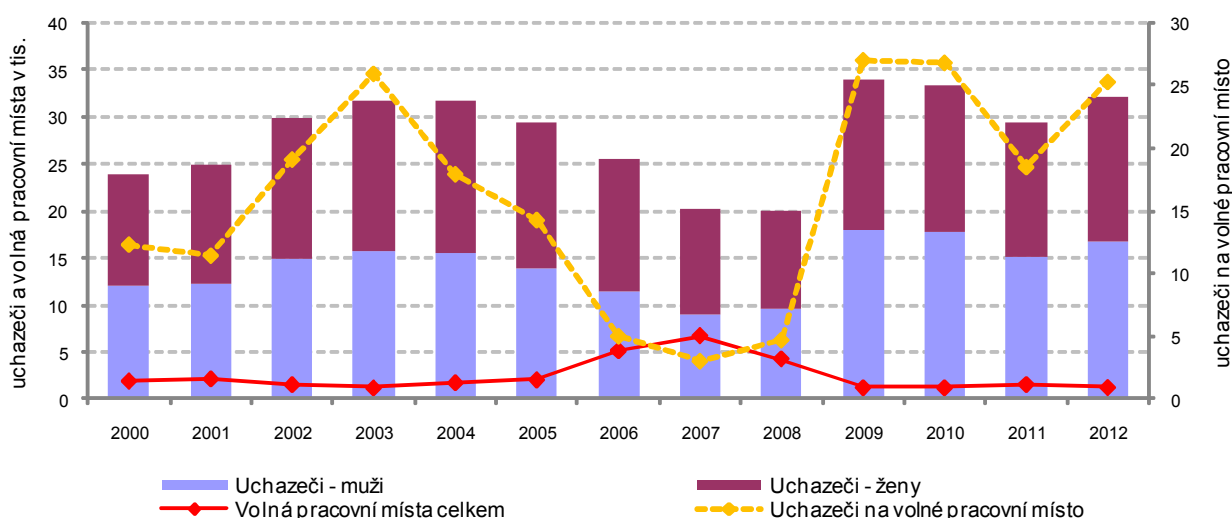
Nezaměstnanost

Počet nezaměstnaných se meziročně zvýšil

V letech 2009 až 2012, kdy už se ekonomická recese ve společnosti projevila zcela zřetelně, registrovaná míra nezaměstnanosti v kraji meziročně v roce 2009 vzrostla o více jak dvě třetiny a počet uchazečů se zvýšil o více jak třetinu. V dalším roce 2010 se meziročně velmi mírně snížila jak registrovaná míra nezaměstnanosti (o 0,1 procentního bodu na 10,74 %), tak i počet hlášených uchazečů o zaměstnání (o 1,3 %, tj. o 450 osob) na 33,4 tis. nezaměstnaných. Na konci roku 2011 registrovaných žadatelů o práci ubylo takřka o 4 tisíce (o 11,9 %) a míra nezaměstnanosti klesla o 1,39 p.b. na 9,35 %.

V následujícím roce však byla situace jiná. Na úřadech práce Zlínského kraje bylo na konci roku 2012 evidováno o 9,1 % nezaměstnaných více než na konci roku 2011. Obdobné zhoršení situace se projevilo ve všech krajích. Nejvýraznější meziroční nárůst počtu nezaměstnaných byl zjištěn v Moravskoslezském kraji (o 6,1 tis. osob, tj. o 8,1 %), nejmenší v Plzeňském kraji (o 416 osob, tj. 1,8 %). Ve Zlínském kraji byl třetí největší procentuální meziroční nárůst mezi krají, a to o 9,1 %. V absolutních hodnotách bylo ve Zlínském kraji sedmé nejvýraznější zvýšení, a to o 2 682 osob. V kraji se také mírně meziročně zvýšil republikový podíl počtu uchazečů, a to o 0,1 procentního bodu na 5,9 %. Největší republikový podíl nezaměstnaných zůstal stejně jako v předchozím roce v Moravskoslezském kraji, který se o 0,1 p.b. zvýšil na 14,9 %. Ve struktuře uchazečů byl v kraji na konci roku 2012 ve srovnání s údaji za republiku vyšší podíl uchazečů se zdravotním postižením (o 1,9 p.b.) a absolventů škol (o 0,9 p.b.). Ve Zlínském kraji byl o 1,1 p.b. vyšší také podíl uchazečů s nárokem na podporu.

Graf 2.4 Žadatelé o práci a volná pracovní místa ve Zlínském kraji k 31. 12.

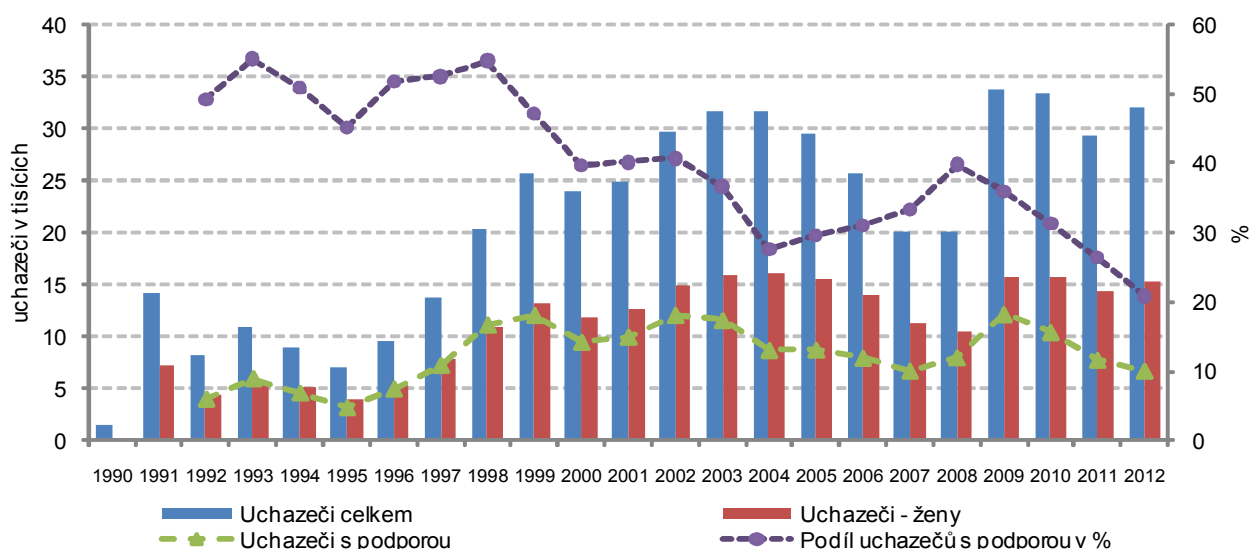
Podíl nezaměstnaných s podporou se snížil

Na konci roku 2012 byl počet registrovaných uchazečů o práci s nárokem na podporu v nezaměstnanosti 6 697 a proti předchozímu srovnatelnému období došlo k poklesu o 1 077 osob (o 13,9 %). Podíl nezaměstnaných s podporou se tak snížil o 5,5 procentního bodu a činil 20,9 %. Celkem byla v kraji ve sledovaném roce přiznána podpora 6,7 tis. nezaměstnaných a průměrná výše měsíční podpory v nezaměstnanosti činila 5 593 Kč, která byla o 436 Kč nižší než republikový průměr. V roce 2011 byla průměrná měsíční podpora v kraji 5 236 Kč, v republice 5 595 Kč.

Snížil se podíl nezaměstnaných žen

Také podíl nezaměstnaných žen v kraji z celkového počtu registrovaných žadatelek o práci v republice k 31. 12. 2012 meziročně vzrostl o 0,1 p.b. na 5,8 %. Celkový počet žadatelů o práci – žen dosáhl k tomuto datu v kraji celkem 15 404 osob. V kraji se podíl žadatelek z celkového počtu nezaměstnaných snížil a dosáhl na konci roku 2012 48,0 % (v roce 2011 48,6 %) a byl o 0,9 procentního bodu nižší než republikový průměr.

Graf 2.5 Uchazeči o zaměstnání celkem, ženy a žadatelé s nárokem na podporu v nezaměstnanosti ve Zlínském kraji (k 31. 12.)

Nejvíce vzrostl počet uchazečů o práci, kteří byli v evidenci do tří měsíců

Z hlediska délky evidence na úřadu práce vzrostly v kraji meziročně výrazně počty uchazečů, kteří byli v evidenci nezaměstnaných do 3 měsíců (o 842 osob, tj. o 9,7 %). Dále pak ve skupině od 3 do 6 měsíců (o 773 osob, tj. o 14,7 %), od 9 do 12 měsíců (o 660 osob, tj. o 35,9 %) a také ve skupině délky evidence od 6 do 9 měsíců (o 464 osob, tj. o 17,7 %). Naopak počty uchazečů s délkou evidence nad 12 do 24 měsíců a nad 24 měsíců proti předchozímu srovnatelnému období mírně ubylo (o 38 a 19 osob).

Z celkového počtu uchazečů evidovaných na úřadech práce ve Zlínském kraji bylo ke konci roku 2012 nejvíce těch, kteří byli v evidenci do 3 měsíců (29,7 %) a dále žadatelů s evidencí nad 24 měsíců (19,9 %). Nejméně žadatelů bylo ze skupiny od 9 do 12 měsíců (7,8 %).

O 16 dnů se v kraji snížila průměrná délka evidence na 500 dnů. Naopak v ČR byl zjištěn nárůst o 9 dnů na 517 dnů.

Počet nabízených volných pracovních míst klesl

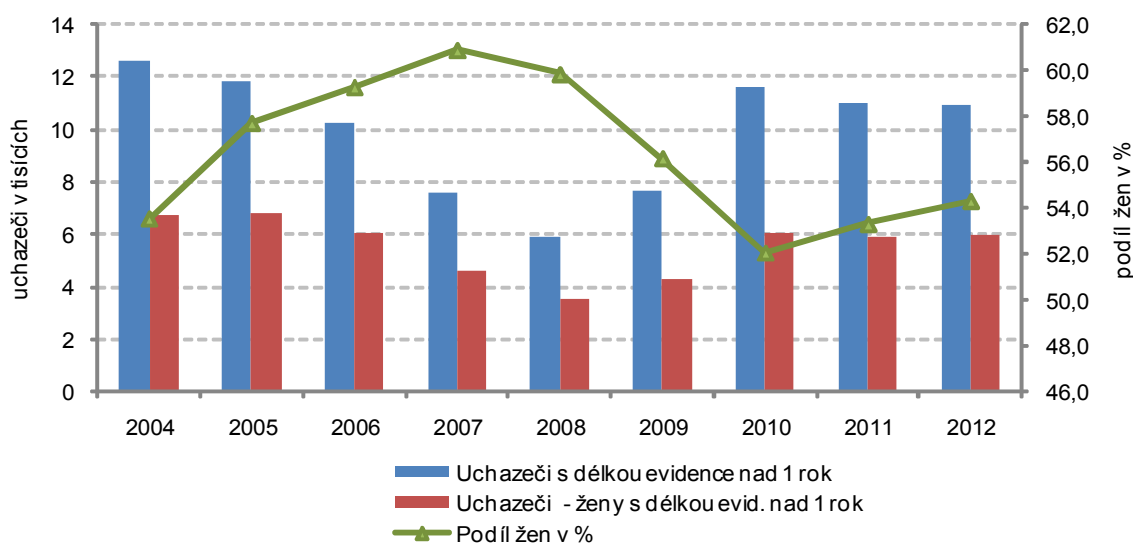
Počet volných pracovních míst se proti předchozímu roku o 321 snížil (o 20,2 %) na celkových 1 269. Toto snížení nabízených míst se současným nárůstem registrovaných zájemců o práci se projevilo ve zvýšení počtu uchazečů na jedno pracovní místo, a to z 18,5 na konci roku 2011 na 25,3 na konci roku 2012. Meziročně se podíl uchazečů se zdravotním postižením z celkového počtu registrovaných osob se snížil o 2,3 procentního bodu, v absolutní hodnotě jich ubylo o 309 (o 6,7 %). Úbytek volných pracovních míst pro tyto občany dosáhl 58 míst na celkových 79, a tak uplatnění těchto lidí je stále velmi nízké. Na jedno takové volné místo koncem roku 2012 připadlo v průměru 54,1 žadatelů-OZP (33,4 v roce 2011).

Úřady práce se i v roce 2012 aktivně zapojovaly do vytváření a podpory pracovních míst. Od počátku roku 2012 bylo takto v kraji vytvořeno 172 míst v oblasti veřejně prospěšných prací (v roce 2011 to bylo 594 míst se 637 umístěnými žadateli), ve kterých bylo v průběhu roku umístěno 179 uchazečů o práci. Dále vzniklo 217 vyhrazených společensky účelných pracovních míst s 232 žadateli (v roce 2011 bylo na 716 nových místech umístěno během roku 696 žadatelů) a 50 společensky účelných pracovních míst pro OSVČ (meziroční snížení o 69 osob, tj. o 42,0 %).

V chráněných dílnách se během sledovaného roku nevytvořilo žádné nové pracovní místo. Na 51 nově vytvořených chráněných pracovních místech se od počátku roku umístilo 67 lidí a 1 osoba SVČ se zdravotním postižením. Na začátku sledovaného období byl vydán příspěvek na provoz chráněných pracovních dílen a chráněných pracovních míst, a to i pro SVČ OZP, na celkem 247 umístěných osob (v roce 2011 na 965 umístěných uchazečů). Od ledna roku

2012 bylo uzavřeno 1 679 dohod o rekvalifikaci (v předchozím roce 3 386 dohod). V průběhu roku bylo schváleno 550 žádostí zvolených rekvalifikací. Během sledovaného roku bylo podáno 20 oznámení o hromadném propouštění, které se týkalo celkem 820 zaměstnanců.

Graf 2.6 Uchazeči Zlínského kraje s délkou evidence nad 1 rok

Mezi žadateli je nejvíce vyučených

Z hlediska vzdělání představují v kraji největší podíl mezi uchazeči o zaměstnání vyučení (47,1 %). Následují osoby se základním vzděláním (17,3 %), s úplným středním vzděláním (17,1 %), vyučení s maturitou (4,9 %), s vysokoškolským vzděláním (4,9 %) a žadatelé o práci s bakalářským vzděláním tvoří 1,7 %. Ve srovnání s republikovými průměry byly v kraji podprůměrné pouze podíly uchazečů bez vzdělání, s neúplným základním a se základním vzděláním (o 10,2 procentního bodu) a dále pak i skupina s nižším středním vzděláním (o 0,4 p.b.). U ostatních vzdělanostních skupin byl jejich podíl na celkovém počtu žadatelů o práci ve Zlínském kraji vždy vyšší než republikový. Nejvýraznější byl rozdíl u skupiny vyučených uchazečů (o 6,1 p.b.), s ÚSO s vyučením a maturitou (o 1,3 p.b.) a s ÚSO s maturitou bez vyučení (o 1,7 p.b.). V ostatních vzdělanostních skupinách převyšoval kraj republikové průměry v desetinách procentního bodu.

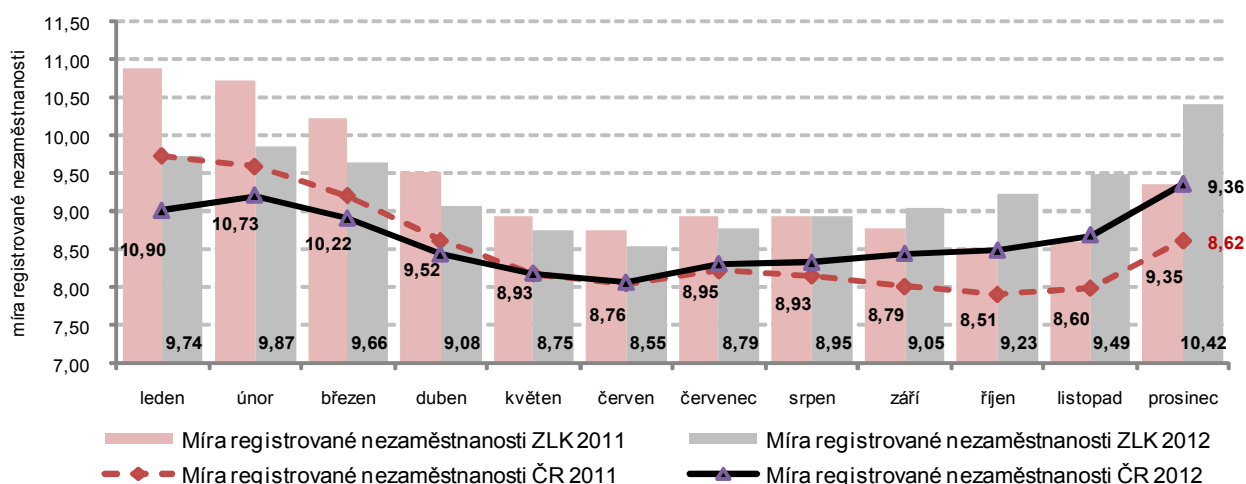
Míra nezaměstnanosti v kraji meziročně vzrostla

Míra nezaměstnanosti, která v kraji na konci sledovaného roku dosáhla 10,42 % byla vyšší než celorepubliková (9,36 %) a proti předchozímu roku vzrostla o 1,07 bodu. Míra nezaměstnanosti se meziročně zvýšila ve všech krajích, ale zlínský nárůst byl po ústeckém, královéhradeckém a moravskoslezském zvýšení čtvrtý nejvyšší. Krajská míra nezaměstnanosti žen (11,58 %) byla vyšší než mužů (9,53 %). Průměrný věk uchazečů o zaměstnání v kraji se meziročně snížil z 39,5 let na 38,9 let v hodnoceném roce (průměrný věk v ČR 38,7 let).

Míra nezaměstnanosti kraje je již několik let nad celorepublikovou hodnotou

Do listopadu 2007 převyšovala republiková hodnota míry nezaměstnanosti zlínskou, a to pouze o setiny procentního bodu. Od prosince 2007 zlínská míra nezaměstnanosti začala narůstat a převyšovala celorepublikovou hodnotu (s výjimkou června 2008). Nejdříve o setiny procentního bodu, později od poloviny roku 2009 o desetiny a posléze o celé procentní body. V prosinci 2010 dosáhl rozdíl 1,17 procentního bodu. V dubnu následujícího roku klesl rozdíl pod jeden procentní bod a v prosinci 2011 činil 0,73 p.b. V roce 2012 se tento rozdíl stále snižoval. Nejnižší rozdíl mezi zlínskou a republikovou hodnotou registrované míry nezaměstnanosti byl zaznamenán v červenci 2012 (0,48 p.b.). V následujících měsících se již rozdíl měř nezaměstnanosti zvětšoval, až v prosinci 2012 vykázal hodnotu 1,06 p.b.

Graf 2.7 Míra registrované nezaměstnanosti ve Zlínském kraji a ČR v jednotlivých měsících

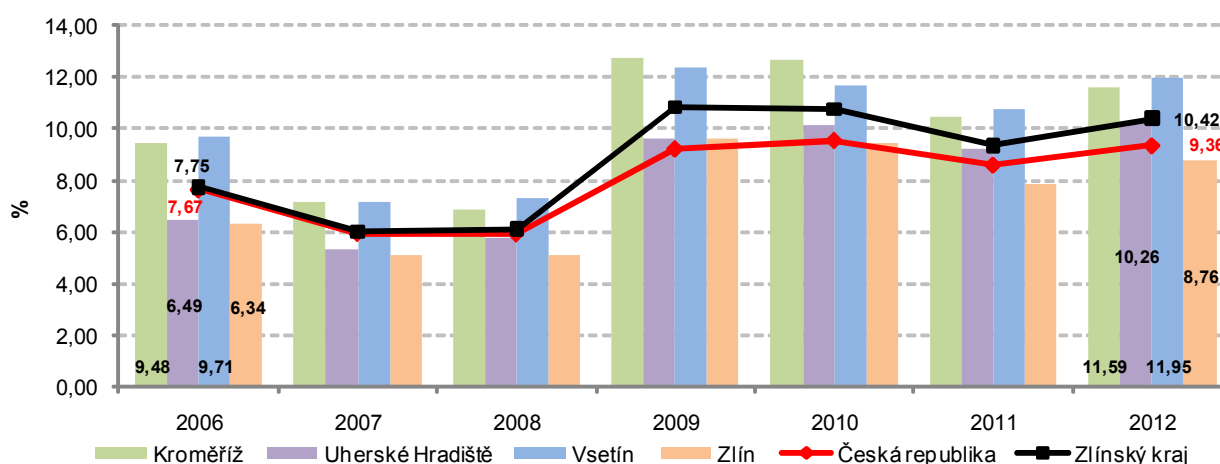

Nejvíce registrovaných žadatelů o práci bylo koncem roku 2012 ve vsetínském okrese

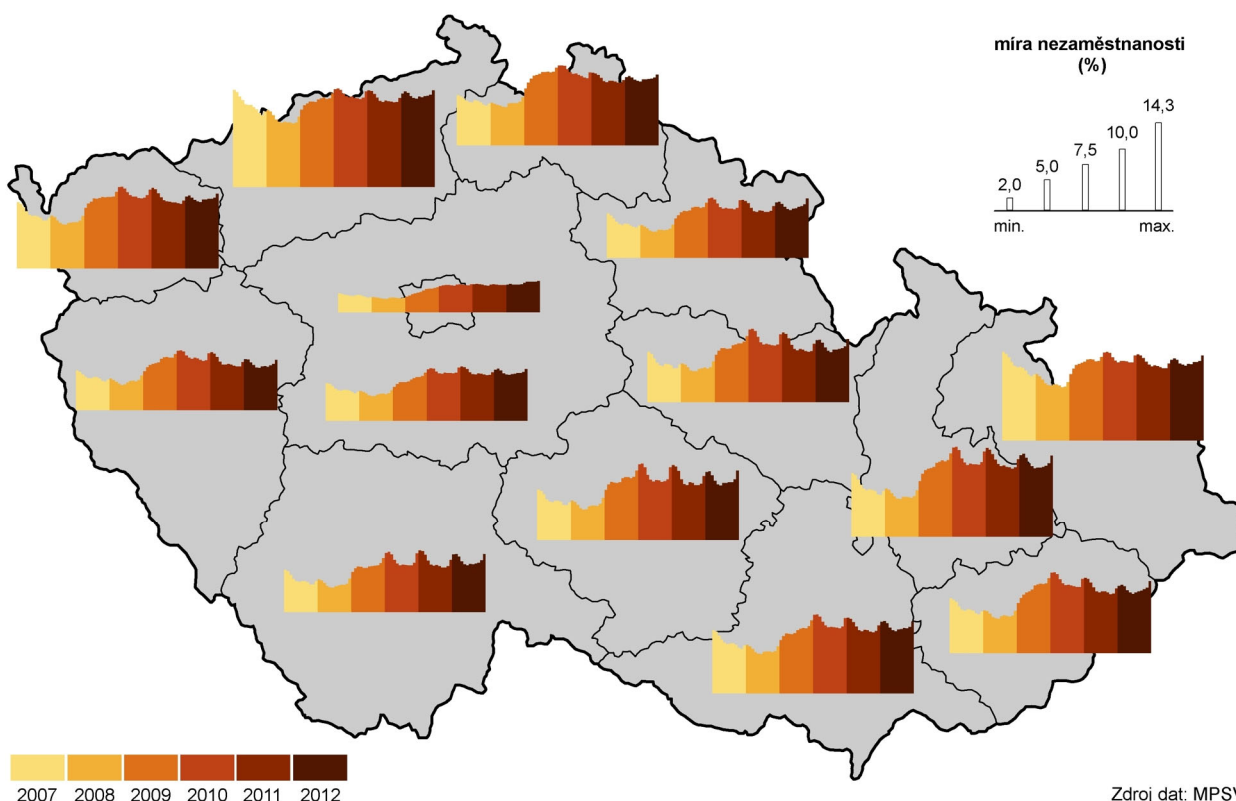
Ve všech okresech kraje byl vývoj počtu uchazečů o práci registrovaných úřady práce obdobný jako krajský. Do roku 2008 byl nejvyšší počet uchazečů o práci registrovaných úřady práce v okrese Vsetín. Vsetínský okres byl v roce 2009 předstížen okresem Zlín. Také v následujících letech byl počet registrovaných uchazečů nejvyšší v okrese Zlín, a to až do konce roku 2012, kdy ve vsetínském okrese bylo registrováno o 83 uchazečů více jak v okrese Zlín. Okresy Kroměříž a Uherské Hradiště měly od samého počátku sledování výrazně méně registrovaných uchazečů než v okrese Zlín a Vsetín. Od roku 2008 bylo nejméně uchazečů o práci registrováno v okrese Kroměříž.

S registrovanou mírou nezaměstnanosti, která je nepřímě úměrná na disponibilní pracovní síle okresu, to však vypadalo jinak. Zde Kroměříž „soupeřila“ se Vsetínem. V roce 2006 až 2008 „vyhrával“ okres Vsetín, který měl nejvyšší registrovanou míru nezaměstnanosti v kraji. V následujících dvou letech tuto pozici obsadil okres Kroměříž, který byl v roce 2011 vystřídán vsetínským okresem a tato pozice mu vydržela i v roce 2012. Nejnižší míra nezaměstnanosti byla kromě roku 2009 zjištěna v okrese Zlín. Míra nezaměstnanosti Zlínského kraje byla po celé sledované období nad celorepublikovou hodnotou.

Graf 2.8 Míra nezaměstnanosti v republice, ve Zlínském kraji a jeho okresech (k 31. 12.)

**Míra registrované nezaměstnanosti v krajích v letech 2007 až 2012
(stav ke konci jednotlivých měsíců)**

Mzdy

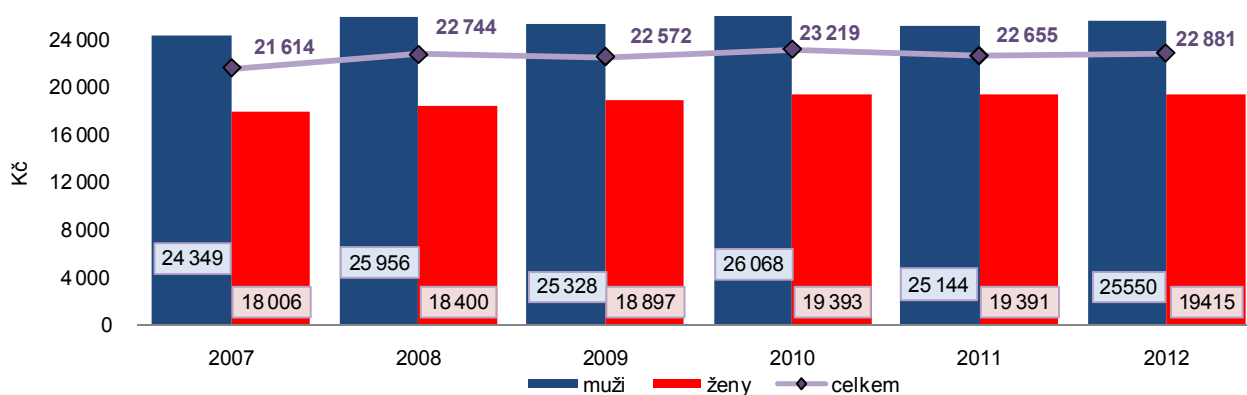
***Dlouhodobě nízká
mzdová úroveň***

Průměrné mzdy v kraji jsou dlouhodobě nejnižší, případně druhé nejnižší mezi kraji. V roce 2012 dosáhla průměrná mzda 22 881 Kč a byla jen o 759 Kč vyšší než minimum mezi kraji (Karlovarský kraj) a proti maximu (Hl. m. Praha) zaostávala o 11 539 Kč. Ve srovnání s předchozím rokem došlo k jejímu nominálnímu zvýšení o 1,0 %; díky meziročnímu nárůstu spotřebitelských cen (míra inflace v roce 2012 v ČR činila 3,3%) došlo k poklesu reálných mezd.

***Průměrná mzda mužů
převyšuje průměrnou
mzdu žen***

Zatímco u mužů vzrostly nominální mzdy meziročně o 1,6 %, u žen zůstaly na úrovni předchozího roku. Tím došlo k prohloubení rozdílu v průměrných výdělcích podle pohlaví. Průměrná mzda mužů převyšovala o 6 135 Kč průměrnou mzdu žen.

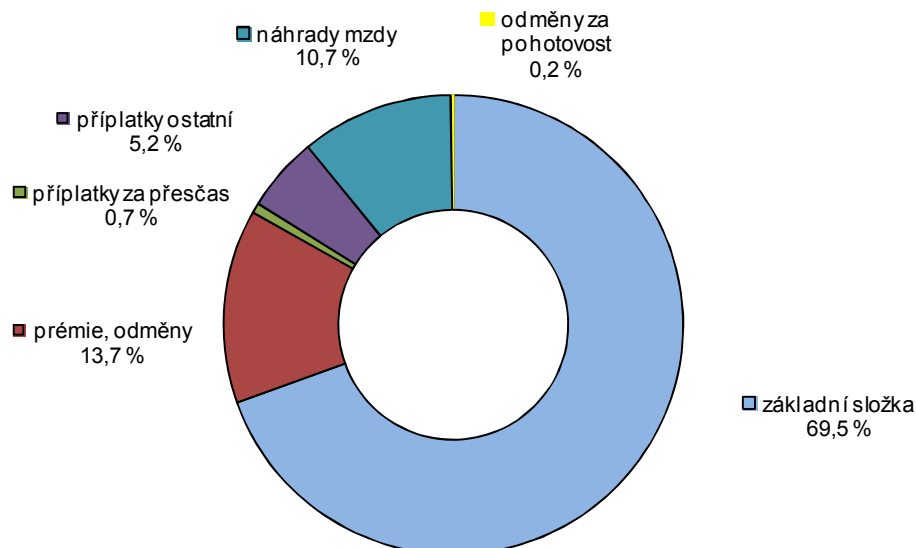
Graf 2.9 Průměrná hrubá nominální mzda v letech 2007 až 2012

***Medián mezd žen
nejnižší mezi kraji***

Také hodnocení mzdové úrovně krajů na základě mediánu hrubých měsíčních mezd řadí region na předposlední pozici mezi kraji. V roce 2012 činil medián mezd v kraji 20 503 Kč, u mužů dosahoval 22 494 Kč a u žen 17 816 Kč. Od průměrných mezd se medián odchyloval o 10,4 %.

Graf 2.10 Struktura mzdy ve Zlínském kraji v roce 2012

Základní složka tvoří více než dvě třetiny mzdy

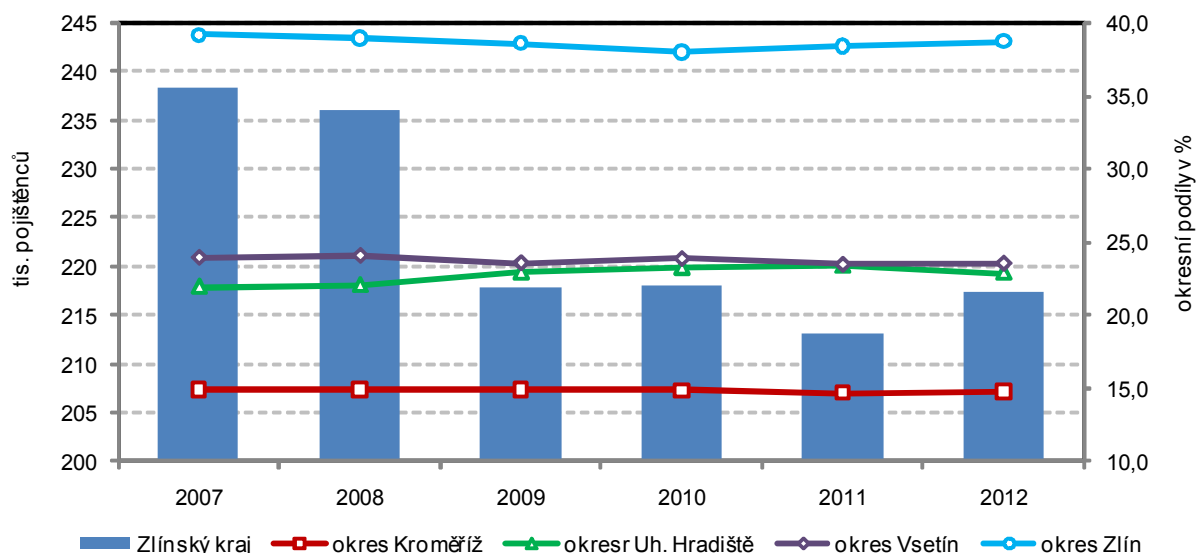
Základní složka mzdy se v krajích pohybuje od 67,3 % (Liberecký kraj) po 69,8 % v Hl. m. Praze, ve Zlínském kraji to bylo 69,5 %. V mezikrajském srovnání je to pátý nejvyšší podíl.

Pracovní neschopnost

Počet nemocensky pojištěných osob meziročně vzrostl

Od roku 2007 počet nemocensky pojištěných čtyři roky klesal (v roce 2010 zastavení snižování, mírný nárůst o 0,1 %). Meziroční pokles počtu pojištěnců o 2,3 % byl zachycen i v roce 2011 (takřka o 5 tisíc). V následujícím roce 2012 došlo v počtu pojištěnců k nárůstu o 2,0 % (o 4,2 tis. osob). Celkový pokles počtu pojištěnců ve Zlínském kraji se snížil z 238,3 tisíce v roce 2007 na 217,3 tisíc pojištěnců v roce 2012. Tedy celkem za pětileté sledované období činil pokles 8,2 % (téměř 21 tis. osob).

Graf 2.11 Počet nemocensky pojištěných osob ve Zlínském kraji a jejich okresní podíly (k 31. 12.)

Nově nahlášených případů pracovní neschopnosti meziročně ubylo

V průběhu roku 2012 bylo v kraji nově nahlášeno celkem 58,7 tisíce případů pracovní neschopnosti (meziroční pokles 4,8 %), v tom 49,3 tisíce případů pro nemoc (meziroční pokles o 9,2 %), 2,3 tisíce pro pracovní úraz (pokles o 9,6 %) a 7,1 tisíce pro ostatní úrazy (zvýšení o 47,4 %).

Z celkově nahlášených případů pracovní neschopnosti připadlo 27,7 tisíce na ženy (ve srovnání s předchozím rokem jejich počet klesl o 8,8 %). V tom bylo 25,1 tisíce případů pro nemoc (meziroční pokles o 11,5 %), 0,5 tisíce pro pracovní úraz (pokles o 13,5 %) a 2,1 tisíce pro ostatní úrazy (nárůst o 46,7 %).

Na muže připadlo ze všech případů 52,7 % (tj. 31,0 tisíc). Tedy ve srovnání s rokem 2011 byl u mužů zaznamenán úbytek 0,9 % nahlášených případů. Z celkového počtu nahlášených případů u mužů připadlo 24,2 tisíc pro nemoc (meziroční pokles o 6,7 %), 1,7 tisíce pro pracovní úraz (pokles o 8,3 %) a 5,0 tisíce pro ostatní úrazy (zvýšení o 47,7 %).

V průměru v roce 2012 v pracovním procesu denně chybělo 8 929 pracovníků

Všechny nahlášené případy si v roce 2012 si vyžádaly celkem 3 268 tis. dnů pracovní neschopnosti, takže v průměru připadlo na jeden případ pracovní neschopnosti celkem 55,7 dní (v roce 2011 to bylo 55,3 dní), z toho u žen 58,0 dní (o rok dříve 54,9 dní). V průměru tak bylo denně z pracovní činnosti vyřazeno celkem 8 929 lidí (meziroční úbytek 413 pracovníků, tj. pokles o 4,4 %). Z toho bylo 4 394 žen (meziroční pokles o 179 osob, tj. snížení o 3,9 %) a mužů 4 535 (snížení o 234 osob, tj. o 4,9 %).

Důchody

Počet příjemců důchodu meziročně klesl

Podobně jako v celé ČR se i v kraji poprvé v posledních pěti letech snížil počet příjemců důchodu. Někjaký druh důchodu ke konci roku 2012 pobíralo v kraji 168,4 tis. obyvatel, což je zhruba o 800 osob méně než v předchozím roce.

Vztaženo k počtu obyvatel to znamená, že na 1 tis. osob připadlo 286 osob s vlastním důchodem, zatímco na úrovni republiky to bylo 273 osob. V mezikrajském srovnání se po Královéhradeckém kraji (287 osob) jedná o druhou nejvyšší hodnotu. Největší vliv na pokles počtu osob pobírajících důchod mělo snížení počtu příjemců invalidních důchodů 3. stupně, které představovalo 5,4 %. Ženy tvoří ve struktuře příjemců důchodu 60,5 % a jejich zastoupení zůstalo stejné jako v předchozím roce.

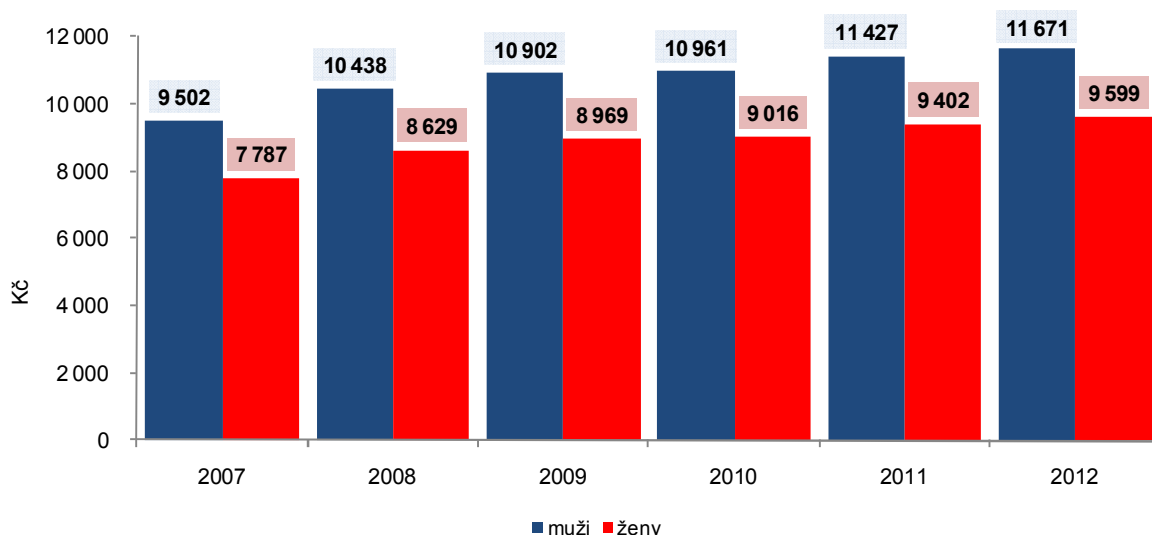
Více než polovina důchodů jsou starobní

Rozhodující část v počtu příjemců důchodu tvoří starobní důchodci, jejichž počet 98,0 tis. zůstal na úrovni předchozího roku. Ve struktuře příjemců důchodů představují 58,2 %. Na invalidní důchod mělo v roce 2012 nárok 26 578 osob, tj. 15,8 % z úhrnu příjemců důchodu. Je to o 2,0 % méně než v roce 2011 a ve srovnání s tímto rokem je nižší zastoupení osob s invalidním důchodem 3. stupně, zatímco u důchodů 2. stupně je vyšší.

Stálý podíl osob s pozůstalostním důchodem

Pozůstalostní důchod pobíralo 43,8 tis. osob, tedy 26,0 % z celkového počtu příjemců důchodu. Nejčastěji je vyplácen vdovský důchod, na ten má nárok 80,7 % z celkového počtu osob s pozůstalostním důchodem. 12,7 % pobírá vdovecký a 6,6 % sirotčí důchod.

Graf 2.12 Průměrný starobní důchod ve Zlínském kraji v letech 2011 a 2012

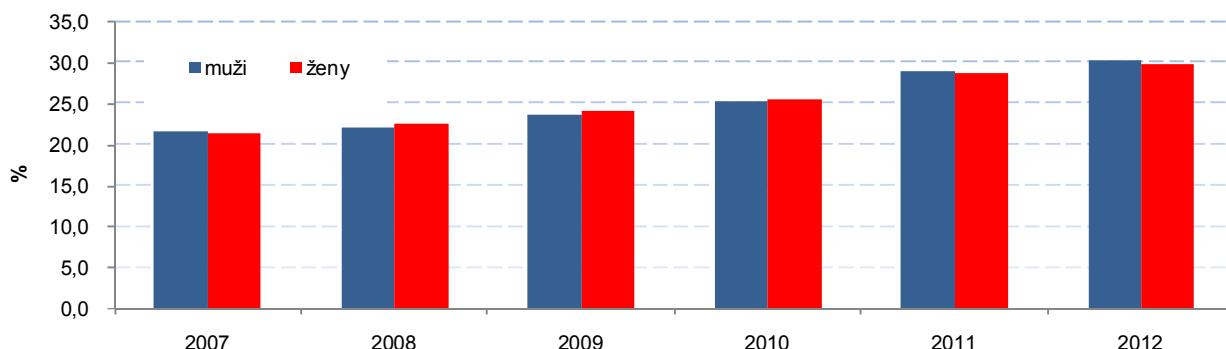

Průměrné důchody v kraji patří dlouhodobě mezi nejnižší

Průměrný důchod v kraji v roce 2012 byl 10 283 Kč a meziročně vzrostl o 1,9 %. U starobního důchodu se průměr navýšil o 2,2 % na 10 546 Kč. Rozdíly jsou z hlediska pohlaví, před pěti lety pobíraly ženy v průměru o 808 Kč méně než muži, v roce 2012 o 1 054 Kč. Výraznější rozdíly jsou u starobních důchodů, kdy se rozdíl v posledním pětiletém období více než zdvojnásobil na 2 072 Kč. Výše průměrných důchodů v kraji je dlouhodobě pod republikovou úrovní. V mezikrajském srovnání je průměrný důchod druhý nejnižší a proti republikové úrovni je o 207 Kč nižší, průměrný starobní důchod je čtvrtý nejnižší a je

o 232 Kč nižší než hodnota na úrovni ČR. Ve vztahu ke mzdám byl v roce 2012 průměrný starobní důchod na úrovni 51,4 % mediánu mzdy v kraji.

Graf 2.13 Podíl příjemců předčasného starobního důchodu ve Zlínském kraji v letech 2007 až 2012

Roste podíl osob v předčasném starobním důchodu

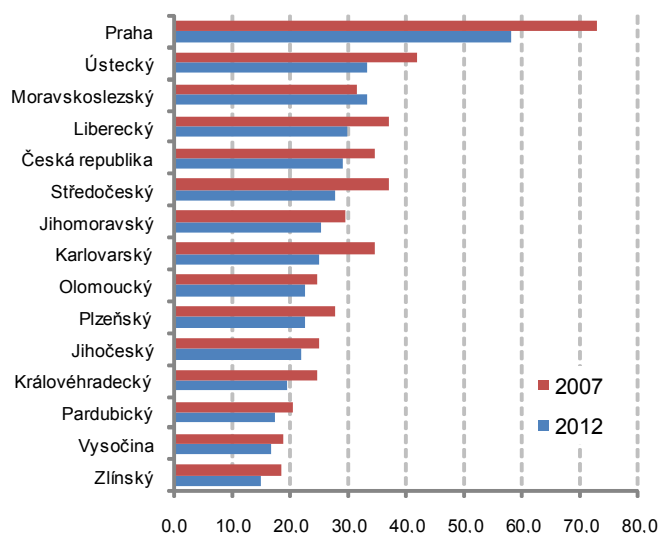
Obtížné uplatnění uchazečů o zaměstnání v předdůchodovém věku na trhu práce vedlo k dalšímu zvýšení počtu příjemců předčasného důchodu. V posledních pěti letech vzrostl jejich počet o více než 10 tis. osob. V uplynulém roce bylo v kraji evidováno 28 152 osob s předčasným důchodem a v úhrnu příjemců starobních důchodů představovali 30,0 %. Uvnitř kraje nacházíme nejvyšší zastoupení příjemců předčasných důchodů 36,1 % v okrese Vsetín, tedy regionu s nejvyšší nezaměstnaností.

Kriminalita

Z krajů měl Zlínský nejméně trestných činů na tisíc obyvatel

V kraji nadále pokračoval klesající trend v počtu zjištěných trestných činů, který s výkyvy v letech 1998, 2002 a 2007 trvá již od poloviny 90. let. V roce 2012 bylo v kraji spácháno celkem 8 887 trestných deliktů a proti předchozímu roku se jejich počet snížil o 3,7 %. V roce 2012 kraj vykázal třetí nejnižší počet zjištěných trestných činů (v předchozím roce čtvrtý nejnižší počet). Méně jich bylo spácháno jen v krajích Karlovarském (podíl 2,5 %) a Vysočině (2,8 %). Republikový podíl dosáhl stejně jako v předchozím roce 2,9 %. Ještě lépe je na tom kraj v přepočtu na tisíc obyvatel, neboť vykázal, stejně jako v roce 2011, nejnižší hodnotu ukazatele v republice.

Graf 2.14 Zjištěné trestné činy celkem na tis. obyvatel v krajích a ČR

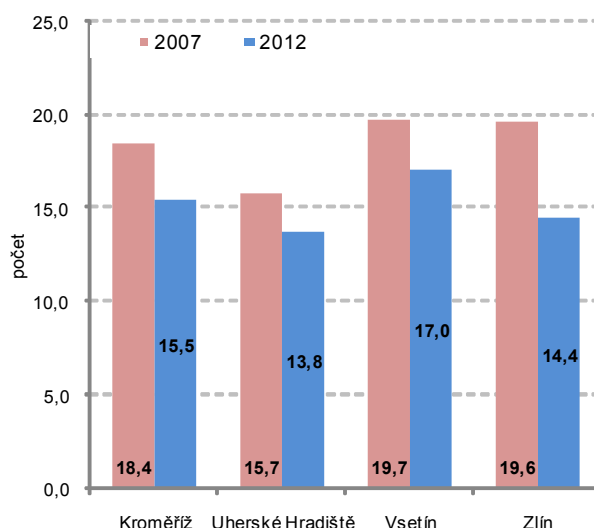

Nejvíce trestných činů bylo zjištěno v okrese Zlín

Mezi okresy v celkové zjištěné trestné činnosti vyšel nejlépe okres Kroměříž a nejhůře dopadl okres Zlín. Tento stav se netýká pouze roku 2012, ale celého období od roku 2007.

V přepočtu trestných činů na tisíc obyvatel byl pokles proti předchozímu roku zaznamenán ve všech okresech. Nejvýraznější byl zaznamenán ve zlínském (o 4,7 %), nejmenší snížení naopak v uherskohradištském okrese (o 1,1 %).

Graf 2.15 Zjištěné trestné činy na tisíc obyvatel v okresech Zlínského kraje

***Druhá nejvyšší
objasněnost mezi kraji***

Procento objasněných trestných činů je ve Zlínském kraji ve srovnání s republikovým průměrem dlouhodobě vyšší. V roce 2012 bylo o 15,0 procentních bodů vyšší než objasněnost celorepubliková a mezi ostatními kraji se Zlínský kraj umístil na druhém místě za Karlovarským.

Nehodovost

***Zlínský kraj měl opět
druhý nejmenší počet
nehod***

Za rok 2012 bylo nahlášeno celkem 3 025 dopravních nehod, což je druhý nejnižší počet po Karlovarském kraji. Proti předchozímu roku se počet nehod o 1 011 zvýšil (o 50,2 %). Podíl Zlínského kraje na celkovém počtu nahlášených dopravních nehod v ČR v roce 2012 činil 3,7 %. Proti předchozímu roku se tak podíl zvýšil o 1,0 procentní bod. U všech krajů došlo k meziročním změnám. U pěti krajů byl zjištěn nárůst podílu, z toho u Zlínského kraje bylo vypočítáno zvýšení nejvyšší. U ostatních devíti krajů se republikový podíl nehod snížil, z toho nejvýraznější pokles se projevil u Moravskoslezského kraje (o 0,7 procentního bodu).

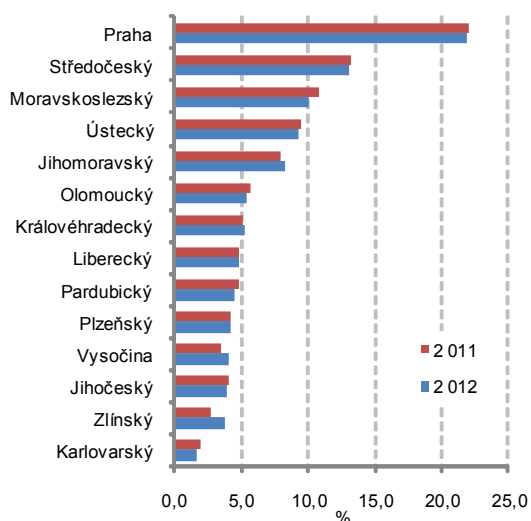
Celkem bylo při nehodách v kraji v hodnoceném roce zraněno 191 osob těžce, 1 154 lehce a nepřežilo 31 osob. Proti předchozímu roku se snížil počet usmrcených o 2 osoby (18,4 %). Zraněných naopak přibýlo, a to lehce zraněných o 77 (tj. o 7,1 %) a těžce zraněných o 12 osob (6,7 %).

Porovnání s dřívějšími lety není možné, neboť od roku 2009 platí změna pravidel pro hlášení dopravní nehody Policii ČR (zranění nebo škoda nad 100 tis. Kč).

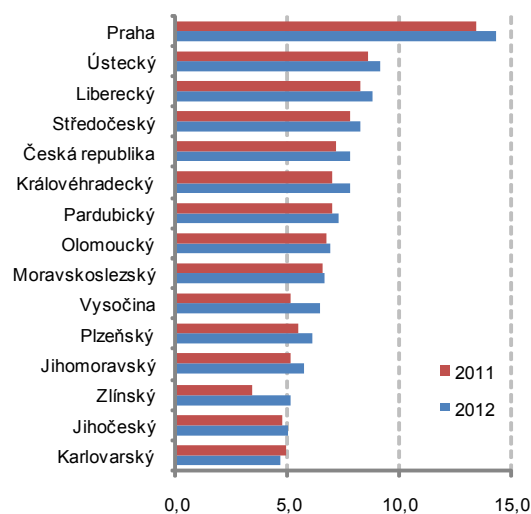
***Zlínský kraj měl třetí
nejmenší počet nehod
v přepočtu na tisíc
obyvatel***

Zlínský kraj měl z krajů třetí nejmenší počet nehod v přepočtu na tisíc obyvatel. Tato hodnota meziročně vzrostla o 1,7 nehod na tis. obyvatel na celkových 5,1. Kraj tak za rok spadl z nejlepší pozice o dvě místa. Nižší a tím lepší hodnoty byly zjištěny v Jihočeském (5,0) a Karlovarském (4,6) kraji.

Graf 2.16 Republikové podíly dopravních nehod podle krajů v %

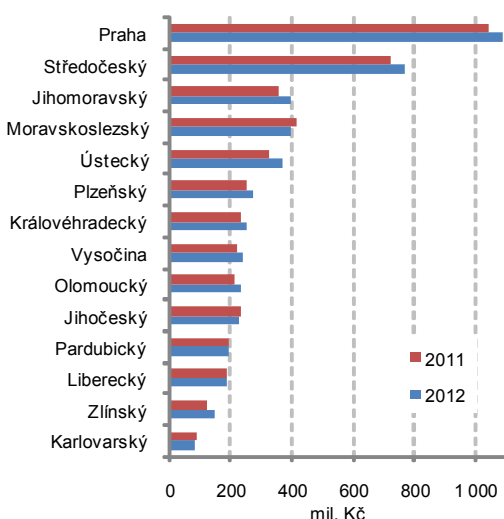
Graf 2.17 Dopravní nehody na tisíc obyvatel podle krajů ČR

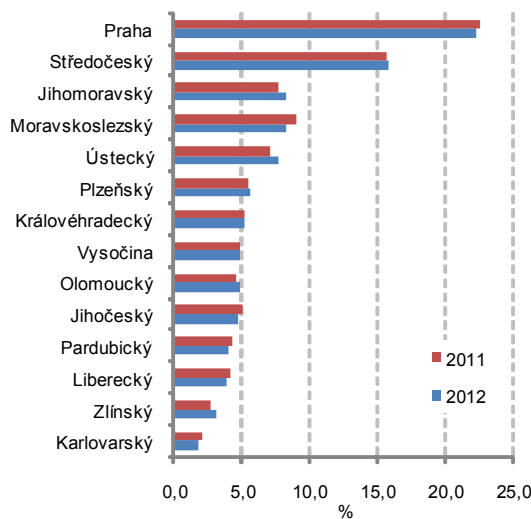
Škody v kraji způsobené při nehodách v průběhu roku o pětinu vzrostly

Škody způsobené při dopravních nehodách se meziročně zvýšily o 20,4 %, tj. o 25,6 mil. Kč, na 151,5 mil. Kč. Tento 20-ti procentní nárůst byl mezi kraji nejvyšší. V absolutních hodnotách bylo nejvyšší zvýšení škod zachyceno ve Středočeském kraji (o 48,4 mil. Kč). Naopak ke snížení škod došlo celkem u pěti krajů, z nichž nejvýraznější pokles v procentuálním vyjádření byl zaznamenán v Karlovarském kraji (o 6,0 %), v absolutních hodnotách v Moravskoslezském kraji (o 14,8 mil. Kč). Podíl Zlínského kraje na vyčíslených škodách v celé republice se meziročně zvýšil o 0,4 procentního bodu na 3,1 %.

Graf 2.18 Škody vzniklé při dopravních nehodách v krajích ČR (v mil. Kč)

Graf 2.19 Krajské podíly na celkových škodách způsobených při dopravních nehodách v %

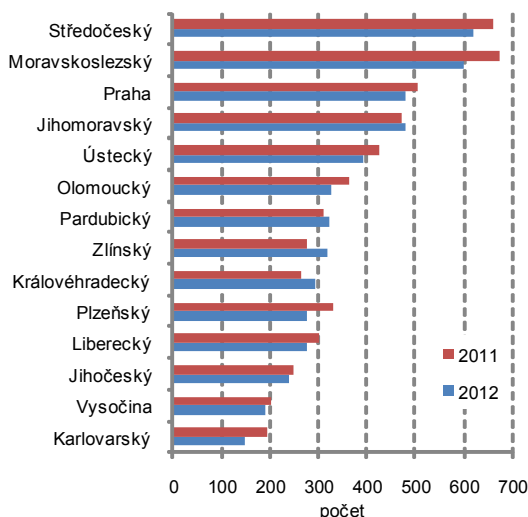

Nejvyšší nárůst počtu nehod pod vlivem alkoholu v roce 2012

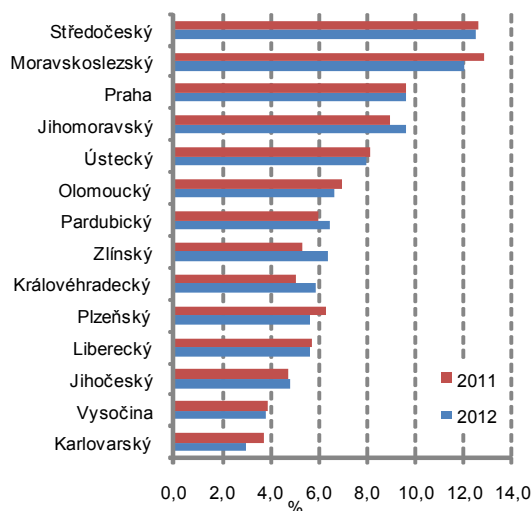
Bylo zjištěno, že ve Zlínském kraji v roce 2012 bylo způsobeno pod vlivem alkoholu celkem 318 dopravních nehod, při nichž byly usmrceny tři osoby a 32 těžce a 177 lehce zraněných osob. Proti předchozímu roku se počet těchto nehod zvýšil o 14,4 % a také počet nehod se zraněním vzrostl o 18,5 %. Hmotná škoda u nehod spáchaných pod vlivem alkoholu meziročně vzrostla o 41,5 % a dosáhla tak 13,8 mil. Kč.

V porovnání se všemi kraji se Zlínský v počtu těchto nehod umístil v pořadí na 8. místě (v roce 2011 byl na 10. pozici). K meziročnímu zvýšení počtu nehod spáchaných pod vlivem alkoholu došlo ve čtyřech krajích, z nichž Zlínský kraj měl nárůst nejvyšší (o 75 případů, tj. o 11,1 %). U ostatních deseti krajů se počet těchto nehod zmenšil. K největšímu absolutnímu poklesu došlo v Moravskoslezském kraji (o 40 případů), v procentuálním vyjádření v Karlovarském kraji (o 16,0 %).

Graf 2.19 Nehody způsobené pod vlivem alkoholu v krajích ČR

Graf 2.20 Krajské podíly na škodách způsobených při dopravních nehodách spáchaných pod vlivem alkoholu

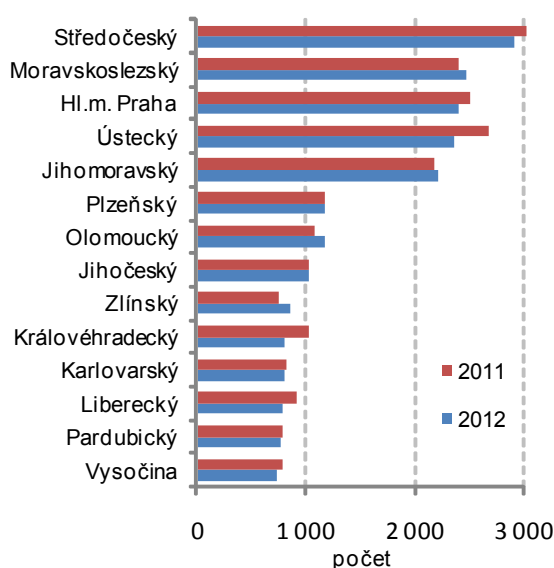
Požáry

Z krajů měl Zlínský devátý nejvyšší počet požárů

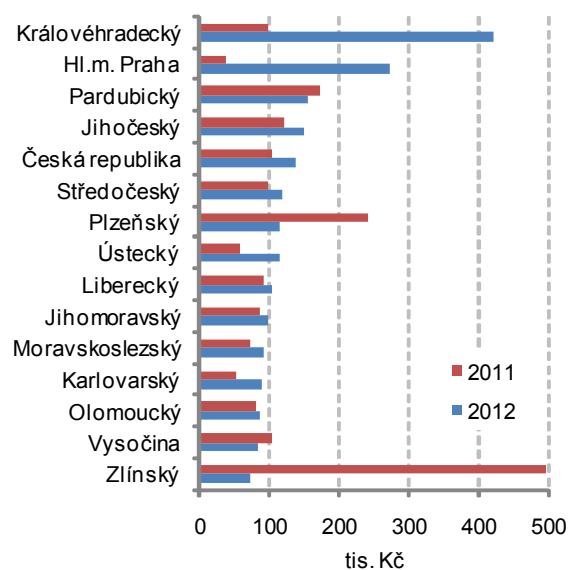
Celkem v kraji v roce 2012 zasahoval Hasičský záchranný sbor u 856 požárů, tedy u 97 požárů více, než v předchozím roce. Celková přímá škoda v kraji dosáhla ve sledovaném roce 63 675 tis. Kč a byla hned po Kraji Vysočina druhou nejnížší. Průměrná přímá škoda na jeden požár tedy činila 74,4 tis. Kč a tato hodnota byla mezi kraji nejnížší. Nejvyšší průměrná hodnota na jeden požár byla v roce 2012 vykázána v Královéhradeckém kraji (421,7 tis. Kč). Uchráněné hodnoty ve Zlínském kraji dosáhly 10 638 mil. Kč.

Při požárech bylo v hodnoceném roce celkem v kraji usmrceno 6 a zraněno 54 osob.

Graf 2.21 Požáry podle krajů ČR

Graf 2.22 Průměrná výše škody na jeden požár podle krajů v tis. Kč

Téměř třetina požárů v kraji se hasila ve zlínském okrese

Ze všech požárů v kraji zasahoval hasičský záchranný sbor ve 270 případech ve zlínském okrese. Nejméně požárů bylo evidováno v okrese Kroměříž (168). Nejvyšší celkové přímé škody způsobené požáry byly zjištěny v okrese Zlín (24,7 mil. Kč). Průměrná přímá škoda na jeden požár byla nejvyšší v okrese Vsetín (105 tis. Kč) a nejnižší v okrese Kroměříž (43 tis. Kč). Nejvyšší uchráněné hodnoty byly vyčísleny ve zlínském okrese, a to 154,3 mil. Kč., nejnižší v kroměřížském okrese, a to 30,4 mil. Kč.